

Stichting Boogbrug Vianen

Walkade 15
3401 DR IJsselstein
t. 030 6872934

NL04 INGB 06 75 41 94 84
KvK-nr. 30150201

www.stichting-boogbrug-vianen.nl
info@stichting-boogbrug-vianen.nl

AANGETEKEND

IJsselstein 20 april 2020

Onderwerp:

drie brieven inzake de boogbrug bij Vianen én persoonlijke uitnodiging

Stichting

Uw referentie:

134304

Boogbrug

Aan:

Minister van OCW
Mevrouw mr. drs. Ingrid van Engelshoven
Postbus 16375
2500BJ Den Haag

Vianen

streeft naar

behoud en

erkenning van

de 12 grote bruggen

van het

Rijkswegenplan 1927

als spiegel

van

Nederland

Geachte mevrouw van Engelshoven,

Allereerst hartelijk dank voor uw antwoord van 11 februari 2020 op onze brieven van 13 maart, 25 april en 12 december 2019.

Met onderhavige brief wil Stichting Boogbrug Vianen¹ (SBV) u een persoonlijke zienswijze geven op uw antwoorden én u tevens persoonlijk uitnodigen voor een rondleiding op de boogbrug bij Vianen (Boogbrug Vianen).

Met betrekking tot onze brief van 13 maart geeft u aan “geen betrokkenheid te hebben bij de verkeersveiligheid op de Jan Blankenbrug”. Echter naar onze mening laat uw beleid dit wel degelijk toe. Hoewel het niet uw eerste verantwoordelijkheid is, kunt u de minister van I&W wel voorstellen doen. Ter illustratie: in een brief d.d. 6 oktober 2015 schrijft directeur RCE, Cees van Veen aan SBV:

*“In de erfgoedzorg is het beleid er overigens op gericht om erfgoed op vernieuwende wijze te verbinden met andere ruimtelijke opgaven op het gebied van **economie, veiligheid en duurzaamheid**. Op deze manier wil het Rijk het cultuurhistorisch karakter op gebiedsniveau behouden en versterken. Dit beleid wordt vormgegeven in het programma rondom de Visie Erfgoed en Ruimte (VER)”.*

Conclusie: economie, veiligheid en duurzaamheid zijn drie beleidsaspecten die u zeker kunt toepassen m.b.t. hergebruik van Boogbrug Vianen.

1

SBV is een werkgroep van juristen, historici, ingenieurs, kunstenaars, accountants en verkeersdeskundigen, ondersteund door een honderdtal donateurs

Met betrekking tot onze brief van 25 april geeft u aan dat u “uitgebreide argumentatie over aanwijzing rijksmonument met SBV heeft gedeeld”. Echter, wij hebben in deze brief relevante onderwerpen aangevoerd die u onvoldoende of geheel niet beantwoordt.

Ter onderbouwing van het beschermingsproces doen wij hierbij een intrinsiek historisch overzicht:

Stichting Boogbrug Vianen (SBV) is in 1998 opgericht nadat inzage was gekregen in de plannen voor een 3e nieuwe brug voor lokaalverkeer op de pijlers van Boogbrug Vianen die in 2005 gesloopt zou moeten worden. RWS wil dus eerst een prachtige gezonde cultuurhistorische brug slopen om op dezelfde plek een nieuwe brug te bouwen: een twijfelachtig plan, waarop SBV in 1999 in actie kwam met een aanvijzingsverzoek op grond van artikel 3.

Sindsdien werkte SBV opbouwend aan het beschermingsproces in communicatie met HID RWS Bouwdienst: Rinus Olierook, HID Uitvoering RWS: Peter Kieft, Directeur RDMZ: Fons Asselbergs, Hoofdcoördinator Industrieel Erfgoed RDMZ: Peter Nijhof, Voorzitter NBS: Charles Vos en Oprichter NBS: Jaap Oosterhoff.

Toen begin 2001 Charles Vos én de vrouw van Peter Nijhof én de zus van ondergetekende kort na elkaar overleden, verloor het beschermingsproces een specifiek momentum. Een jubileumboek over *‘75 jaar Rijkswegenplan 1927 en de 12 grote rivierbruggen’*, een voornemen van Charles Vos, kwam bijvoorbeeld niet tot ontwikkeling. Voorts werd de brug bij Zaltbommel bedreigd. Vanaf 2002 concentreerde SBV zich daarom op de aanwijzing van deze brug en de aanwijzing van **‘de 12 grote rivierbruggen’** met in 2004 een verzoek tot UNESCO-Werelderfgoed en in 2006 het aanvijzingsverzoek *‘Complex van de 12 bruggen’*.

Deze bredere activiteiten verminderde onze concentratie op het nog steeds lopende aanvijzingsproces van Boogbrug Vianen. Tegelijkertijd was de mondiale tijdgeest sinds 2001 veranderd. Nieuwe aspecten, waaronder sociaaleconomische- en maatschappelijke ontwikkelingen, beïnvloedden het waarderings- en aanvijzingsproces. RWS en RDMZ ondergingen interne transities en maakten nieuw beleid. Herbestemming en aanwijzing van Boogbrug Vianen werd een financiële kwestie. Het aanvijzingsproces, dat in 1999 was begonnen, leidde zes jaar later tot afwijzing (2005) op grond van onderhoudskosten en ‘selectie’. Hierbij vormde de selectie van de boogbrug bij Hendrik Ido Ambacht een evidente rol. Deze brug was reeds in 2000, op grond van artikel 3 en de toen heersende tijdgeest, ‘geselecteerd’: hier duurde de aanwijzing dus slechts twee jaar.

Tijdens ons beroep en hoger beroep inzake de afwijzing, werd de brug bij Hendrik Ido Ambacht aangevoerd als representant van het type ‘boogbrug met trekband’. Volgens de richtlijnen was dit type in Nederland ‘voldoende beschermd’. Dat Boogbrug Vianen meer historische kernwaarden bezit dan de brug bij Hendrik Ido Ambacht werd door de rechtbanken niet meegewogen.

Ter verduidelijking: Boogbrug Vianen is de eerste grote ‘boogbrug met trekband’ én plaatstalen boogconstructie in Nederland (wereld). Deze constructie is een Nederlandse innovatie met bijzondere historische constructieve kenmerken en een baanbrekende schoonheid die werd ingepast in één van de mooiste rivierenlandschappen van Nederland.

Dit in tegenstelling van de brug bij Hendrik Ido Ambacht, die vakwerkbogen heeft en waarvan er talloze in de wereld liggen.

In Nederland zijn van dit type vakwerkboogbruggen nu drie bruggen beschermd² en van het type plaatstalen-boogbrug is niet één brug beschermd.

Boogbrug Vianen dreigt nu, omdat ze niet beschermd is, te worden vernietigd. SBV heeft, met door deskundigen en specialisten onderbouwde redenen, aangevoerd dat de boogbrug monumentwaardig is op grond van:

1. schoonheid en bouwkundige innovatie vanuit het Functionalisme
2. geschiedkundige waarden van Tweede Wereldoorlog en wederopbouw
3. maatschappelijk draagvlak: Wereldvredebrug, duurzaamheidsaspecten CO2 en stikstof, verkeersveiligheid, biodiversiteit, recreatie, landmark

Boogbrug Vianen zou de monumentenstatus reeds hebben gekregen als deze tijdens het Monumenten Inventarisatie Project (jaren 80) was gewaardeerd. Door omissie en gebrek aan kennis is dit echter niet gebeurd waardoor tot op heden de discussie voortduurt.

Mede door uw afwijzing wordt een waardevolle boogbrug, één van de belangrijkste van Nederland, aan slopershanden overgeleverd en stimuleert u RWS om de boogbrug te slopen (verwijderen).

Toekenning zal daarentegen betekenen dat het langzaam-verkeer veilig over Boogbrug Vianen geleid zal worden en dat daarnaast ook andere herbestemmingen doorgang kunnen vinden.

Met betrekking tot onze brief van 12 december 2019 over de aanwijzing van Boogbrug Vianen als 'erfgoedkunst' meldt u dat hiervoor 'geen juridische grondslag' bestaat.

Bij brief met bijlage d.d. 9 maart 2020 heeft ondergetekende op persoonlijke titel bij uw ministerie een verzoek ingediend om beleidsregels op te stellen voor erfgoedkunst waardoor, voor deze actuele en nieuwe discipline, een juridisch grondslag ontstaat.

Vervlechting van cultureel erfgoed met beeldende kunst is uiterst kwetsbaar en dient toekomstbestendig te worden gemaakt.

Beleidsregels voor registratie, behoud, beheer, onderhoud en financiële ondersteuning van erfgoedkunst zijn noodzakelijk: zij verrijken en verankeren het culturele spectrum van samenleving en maatschappij.

SBV werkt reeds 22 jaar aan behoud van Boogbrug Vianen en de overige grote bruggen van het Rijkswegenplan 1927. Dit proces is, naast het proces tot behoud, een kunstproces dat onlosmakelijk verbonden is aan het erfgoed-topstuk Boogbrug Vianen.

In de komende jaren wordt de A27 verbreed waarbij ook drie bruggen over de grote rivieren worden vernieuwd. Kosten van deze operatie zijn begroot op 1,2 miljard euro.

Door Boogbrug Vianen te erkennen als erfgoedkunstwerk kan de 'Percentage Regeling Beeldende Kunst' worden toegepast. Een percentage van de kosten van de

---

²

verkeersbrug bij Zwolle (1930); rijksmonument
verkeersbrug bij Hendrik Ido Ambacht (1939); rijksmonument
trambrug bij Schipluiden (1912); rijksmonument

verbreding van de A27 kan dan voor renovatie en herbestemming van Boogbrug Vianen worden gebruikt.

Deze unieke financiële verbinding bekrachtigt de symbolische werking van Boogbrug Vianen als Monument van de Automobilititeit: een monument dat herinnert aan het Rijkswegenplan 1927 en dat de blauwdruk is van het Nederlandse wegennet.

Een en ander is vastgelegd in onze brochure 'Boogbrug Vianen Erfgoedkunstwerk' uit 2019 (bijlage 1.).

Rijkswaterstaat heeft aangegeven een beschermde status te zullen respecteren.

UITNODIGING

SBV wil u van harte uitnodigen voor een persoonlijke en informatieve bezichtiging aan Boogbrug Vianen.

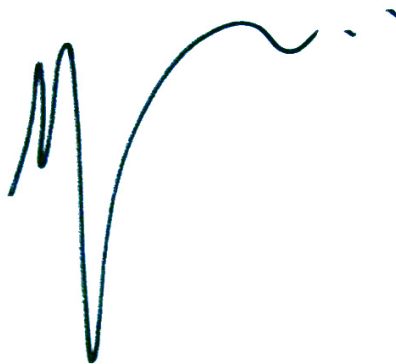
Boogbrug Vianen wordt door vele bezoekers beoordeeld als 'stalen kathedraal'. De schoonheid en de bouwkundige verhevenheid ervan is indrukwekkend.

ONGEZIEN IS ONBEMIND

Dit kwetsbare object verdient het om door u eigen ogen te worden gezien. Wij vertrouwen op uw persoonlijke inzet en rekenen op een spoedige afspraak.

met vriendelijke groet,
namens Stichting Boogbrug Vianen,

W.J. van Sijl
voorzitter

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and a long vertical stroke, representing the name W.J. van Sijl.

cc:

- *Minister van Infrastructuur en Waterstaat*
- *Nederlandse Bruggen Stichting*

Bijlage 1:

brochure 'Boogbrug Vianen Erfgoedkunstwerk' 2019